

t.a.v. De Minister van Asiel en Migratie

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid

Asiel, Opvang en Terugkeer

Turfmarkt 147

2511 DP Den Haag

Postbus 20011

2500 EH Den Haag

www.rijksoverheid.nl/jenv

Datum

12 augustus 2025

Onze referentie

6541148

Bijlage(n)

0

nota

Adequate opvang alleenstaande minderjarige
vreemdelingen Ethiopië en Gambia

1. Aanleiding

De IND heeft middels een vertrouwenspersoon onderzoek ter plaatse verricht in Ethiopië en Gambia naar de aanwezigheid van adequate opvang voor alleenstaande minderjarige vreemdelingen.

Uit de onderzoeksinformatie blijkt dat een opvangvoorziening in Ethiopië en twee opvangvoorzieningen in Gambia in zijn algemeenheid kunnen worden aangemerkt als adequate opvang.

2. Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd het landenbeleid voor Ethiopië en Gambia met betrekking tot adequate opvang van alleenstaande minderjarige vreemdelingen (hierna: amv) te wijzigen, nu blijkt dat voor amv die terugkeren naar Ethiopië en Gambia adequate opvang aanwezig is.

Indien u instemt met de beleidswijziging zal bijgevoegde Kamerbrief (bijlage 1) naar de Kamer worden verzonden om de Kamer te informeren.

3. Kernpunten

Voordat een amv een terugkeerbesluit kan worden opgelegd, moet ingevolge het Unierecht (Terugkeerrichtlijn) worden beoordeeld of in het land van herkomst adequate opvang voor de amv beschikbaar is.

Er wordt in beginsel getracht de amv te herenigen met zijn ouder(s) of familieleden tot in de vierde graad. Als dat niet lukt, wordt bezien of opvang beschikbaar is in een adequate opvangvoorziening. Hiervoor is nodig dat de opvangvoorziening in ieder geval naar lokale maatstaven biedt (omschreven in paragraaf B8/6.1 van de Vc 2000):

- onderdak tot de leeftijd van 18 jaar, of tot het moment dat de minderjarige kan worden opgevangen door zijn eigen familie;
- beschikbaarheid van voedsel, kleding en hygiëne;
- toegang tot onderwijsvoorzieningen; en
- aanwezigheid van medische verzorging.

Uit de beschikbare onderzoeksinformatie blijkt dat een opvangvoorziening in Ethiopië en twee opvangvoorzieningen in Gambia voldoen aan de in de Vc gestelde voorwaarden t.a.v. adequate opvang.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Ten aanzien van Ethiopië is nu nog in de Vc (C/14.6) opgenomen dat in zijn algemeenheid geldt dat algemene opvangvoorzieningen niet beschikbaar en/of toereikend zijn; en de autoriteiten geen zorg dragen voor de opvang. Het landenbeleid voor Ethiopië zal als volgt worden aangepast: *In Ethiopië is adequate opvang beschikbaar in de zin van paragraaf B8/6 Vc.*

Datum
12 augustus 2025

Onze referentie
6541148

Ten aanzien van Gambia is nu nog geen specifiek landenbeleid in de Vc opgenomen. Het landenbeleid voor Gambia zal als volgt worden aangepast: *In Gambia is adequate opvang beschikbaar in de zin van paragraaf B8/6 Vc.*

Dit heeft tot gevolg dat na afwijzing van de asielaanvraag van een amv uit Ethiopië of Gambia in beginsel onder verwijzing naar het landgebonden asielbeleid een terugkeerbesluit kan worden opgelegd.

4. Toelichting

1. Opvangvoorziening Ethiopië

Uit de beschikbare onderzoeksinformatie¹ blijkt dat Bright Star Relief and Development Association in Addis Ababa kan worden aangemerkt als een adequate opvangvoorziening.

Onderdak tot de leeftijd van 18 jaar

De opvangvoorziening is toegankelijk voor amv tot 18 jaar (ongeacht religieuze of etnische achtergrond). De opvangvoorziening betreft een non-gouvernementele organisatie en legt verantwoording af aan de de Autoriteit voor Maatschappelijke Organisaties, die toezicht houdt op ngo's in Ethiopië binnen de vastgestelde wettelijke kaders.

De capaciteit van het aantal opvangplekken is niet op voorhand gelimiteerd. Tijdens het onderzoek bestond de bezetting uit 56 kinderen (32 jongens en 24 meisjes).

De opvangvoorziening werkt mee aan de (vrijwillige) terugkeer van Ethiopische vluchtelingen die in derde landen zijn geregistreerd.

Voedsel, kleding, hygiëne

In de opvang wordt voedsel in natura verstrekt; drie maaltijden per dag plus lokaal gebruikelijke tussendoortjes. Het menu is afgestemd op lokale voedingsgewoonten. Stromend water en gezuiverd drinkwater is toegankelijk. Ieder kind ontvangt een kledingpakket dat ook vrijetijdskleding en indien nodig sportkleding omvat.

Uit onderzoek ter plaatse is gebleken dat hygiëne- en schoonmaakprotocollen gelden. De voorziening wordt dagelijks door personeel schoongemaakt. Toiletten, douches en wasgelegenheden zijn dagelijks open en toegankelijk.

Onderwijs

¹ Ethiopië: General Report on a shelter (1) in Addis Ababa - Immigratie- en Naturalisatiedienst

De voorziening garandeert toegang tot verplicht onderwijs voor kinderen via openbare scholen die door de overheid worden beheerd. Het curriculum (dagen, uren, klasgrootte) is afgestemd op de onderwijsnormen van de overheid.

**Directoraat-Generaal
Migratie**
Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum
12 augustus 2025

Onze referentie
6541148

Medische zorg

De instelling heeft een vast medisch team van twee verpleegkundigen in dienst die de dagelijkse gezondheidsmonitoring verzorgen. Daarnaast opereert op contractbasis een particuliere middelgrote zorgkliniek binnen de instelling. Voor complexe of gespecialiseerde medische behoeften (waaronder tandheelkundige zorg) heeft de instelling afspraken met openbare zorginstellingen. Overheidsinstellingen bieden in principe gratis basiszorg.

2. Opvangvoorziening Gambia (1)

Uit de beschikbare onderzoeksinformatie² blijkt dat Bakoteh Shelter in Serekunda kan worden aangemerkt als een adequate opvangvoorziening.

Onderdak tot de leeftijd van 18 jaar

Het opvanghuis betreft een publieke opvangvoorziening en biedt in samenwerking met IOM opvang aan (alleenstaande) minderjarigen (ongeacht religieuze of etnische achtergrond) tot 18 jaar. De voorziening staat ook onder toezicht van het ministerie van Gender, Kinderen en Maatschappelijk Welzijn. De opvang heeft geen wachtlijst, en enkel voor kinderen die het slachtoffer zijn geworden van mensensmokkel geldt een gelimiteerde capaciteit voor maximaal 15 meisjes en 50 jongens.

Voedsel, kleding, hygiëne

Kinderen krijgen drie maaltijden per dag (ontbijt, lunch en diner). De faciliteit maakt gebruik van grondwater, kraanwater en flessenwater. Kinderen ontvangen schone en onbeschadigde kleding. Kleding en beddengoed worden dagelijks gewassen. Toiletten en douches zijn toegankelijk. Hygiëneregels worden in acht genomen. De zorginstelling wordt dagelijks schoongemaakt door de schoonmakers die er werken.

Onderwijs

Onderwijs is verplicht en gratis voor elk kind in de opvangvoorziening. De voorziening biedt zelf onderwijs aan op locatie onder verantwoordelijkheid van het ministerie van basis- en voortgezet onderwijs.

Medische zorg

Er is een medische kliniek aanwezig om lichte kwalen te behandelen. Na sluitingstijd zijn verpleegkundigen aanwezig om kinderen te helpen als medische zorg nodig is. Bij gebitsproblemen of ernstige ziektes hebben de bewoners toegang tot de SOS-kliniek en overheidsziekenhuizen.

3. Opvangvoorziening Gambia (2)

Uit de beschikbare onderzoeksinformatie³ blijkt dat SOS Children's Village

² Gambia: Visit to a Shelter for Children (1) - Immigratie- en Naturalisatiedienst;

³ Gambia: Visit to a Shelter for Children (2) - Immigratie- en Naturalisatiedienst

in Serekunda kan worden aangemerkt als een adequate opvangvoorziening.

Onderdak tot de leeftijd van 18 jaar

SOS Children's Village is een ngo. In de zogeheten *Family Like Care*, dat zijn woonvoorzieningen in het kinderdorp, wordt onderdak aangeboden aan jongens en meisjes tot 18 jaar. Het dorp beschikt over 11 'gezinshuizen' die in totaal aan 66-88 kinderen onderdak bieden (6-8 per 'gezinshuis'). Als de opvangcapaciteit vol zit, worden geen kinderen opgenomen en geldt een wachttijd voor plaatsing die kan oplopen tot 1 jaar.

Voedsel, kleding, hygiëne

Kinderen krijgen drie maaltijden per dag (ontbijt, lunch en diner). Er is schoon drinkwater beschikbaar.

Kinderen ontvangen van de instelling nieuwe en schone kleding.

De voorziening wordt dagelijks schoongemaakt door schoonmakers die deel uitmaken van het onderhoudspersoneel. Kleding en beddengoed worden regelmatig gewassen door de moeders.

Elk 'gezinshuis' heeft toiletten en wasgelegenheden die altijd toegankelijk zijn.

De SOS-ouders krijgen hygiënetraining. Oudere kinderen worden voorzien in persoonlijke hygiëneproducten, zoals deodorant, badzeep en maandverband.

Onderwijs

Onderwijs is verplicht en gratis voor elk kind in de opvangvoorziening. Op de voorziening is een kleuterschool. Basisscholen en middelbare scholen zijn nabij gelegen.

Medische zorg

Er is toegang tot medische zorg, zoals een huisarts, psychologische zorg, tandarts en gespecialiseerde zorg. De SOS Medische Kliniek ligt niet ver van de voorziening. Deze kliniek biedt een scala aan diensten, waaronder algemene gezondheidszorg, prenatale zorg, gezinsplanning, ziektepreventie en vaccinaties. Voor tandzorg kunnen de kinderen worden doorverwezen naar een andere kliniek. Er is op de voorziening een psycholoog aanwezig.

4.1. Politieke context

Het kabinet zet zich blijvend in om de terugkeersamenwerking met landen van herkomst te behouden dan wel te verbeteren zodat vreemdelingen zonder rechtmatig verblijf een toekomst buiten Nederland tegemoet kunnen gaan. Zo zet het kabinet onder andere in op het ontwikkelen van brede gelijkwaardige en duurzame partnerschappen met voor Nederland belangrijke landen van herkomst- en transit waar samenwerking op het gebied van terugkeer een onderdeel van kan zijn.

4.2. Financiële overwegingen

De voorgestelde wijziging past voor nu binnen het huidige financiële kader van DTenV. Mocht dit op termijn, bijvoorbeeld bij gestage toename van de caseload of verdere uitbreiding van landen met adequate opvang, tot problemen leiden, dan zal hierover het gesprek gevoerd worden met de opdrachtgever.

4.3. Juridische overwegingen

De verwachting is dat door de beschikbare adequate opvangvoorzieningen in Ethiopië en Gambia, amv uit Ethiopië en Gambia wiens asielaanvraag is

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid
Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum

12 augustus 2025

Onze referentie

6541148

afgewezen, niet in aanmerking komen voor een amv buitenschuldvergunning omdat terugkeer in beginsel kan worden bewerkstelligd.

4.4. Krachtenveld

DMB/JAZ, IND (SUA, JZ, TOELT), BIM en DTenV

4.5. Strategie

DTenV zal in elke individuele zaak waar feitelijke terugkeer aan de orde is, met het betrokken opvanghuis organiseren dat er voor de amv na aankomst ook daadwerkelijk toegang tot de adequate opvang is geregeld.

4.6. Uitvoering

Het aantal Ethiopische amv in de caseload van DTenV is op dit moment 22.
Het aantal Gambiaanse amv in de caseload van DTenV is op dit moment 7.⁴

4.7. Implementatie

In de praktijk kan de IND nu al in voorkomende gevallen vaststellen op basis van beschikbare informatie dat adequate opvang voor Ethiopische en Gambiaanse amv beschikbaar is om een terugkeerbesluit op te leggen. De wijziging van de Vc beoogt deze beslispraktijk formeel als beleidskader (landenbeleid) te bestendigen.

4.8. Communicatie

Indien u instemt met de beleidswijziging zal bijgevoegde Kamerbrief (bijlage 1) naar de Kamer worden verzonden om de Kamer te informeren.

4.9. Ontwikkelingen hiervoor

Uw ambtsvoorganger heeft april jl. de Tweede Kamer geïnformeerd over het gewijzigde amv buitenschuldbeleid n.a.v. jurisprudentie.⁵ Amv wiens asielaanvraag is afgewezen maar voor wie geen adequate opvang in het land van herkomst aanwezig is, krijgen een amv-buitenschuldvergunning tot hun 18^e levensjaar. Daarmee wordt voorgesorteerd op de wijziging van het Vb.

4.10 Bijlagen

Kamerbrief adequate opvang alleenstaande minderjarige vreemdelingen Ethiopië en Gambia

5. Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

5.1. Toelichting

De persoonsgegevens van de ambtenaren zijn niet openbaar ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Directoraat-Generaal

Migratie

Directie Migratiebeleid

Asiel, Opvang en Terugkeer

Datum

12 augustus 2025

Onze referentie

6541148

⁴ Peildatum mei 2025

⁵https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/brieven_regering/detail?id=2025Z06702&did=2025D15447